DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor	Soerabaya. . . .	ƒ 7.50
„ „ „ „	Java.	„ 9.—
„ „ „ „	Buitenbezittingen. .	„ 10.—
„ „ „ „	Nederland. . . .	„ 18.—

De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 26 APRIL.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 2.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het segel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJT & ZONEN te *Rotterdam* en bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam*.

No. 33. ZESDE JAARGANG. 1858.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OVER DEN INDISCHEN ARCHIPEL,

IN OPZIGT TOT DE BELANGEN VAN NEDERLAND EN NEDERLANDSCH INDIE.

V.

Het tweede middel, door mij aangegeven, als in het werk te stellen, om meer aandeel in den inlandschen handel te verkrijgen, zou zijn eene verandering in onze Wetten op de inkomende en uitgaande regten, en op het haven-departement, strekkende om, bij wegneming van belemmeringen en moeijelijkheden, dezelve voor den inlandschen handelaar begrijpelijk te maken en in overeenstemming te brengen met de wijze, waarop hij zijnen handel drijft.

Het Reglement op de inkomende en uitgaande regten, in 1818 of 1816 (meen ik) gearresteerd, is herhaaldelijk veranderd, zoodat het geheel een goed boekdeel uitmaakt. Hooge ambtenaren en de hoofdontvangers van dit middel zijn dikwijls in verlegenheid over het regt verstand der bepalingen. Bijna overal op Java, behalve in de Residentiën Batavia, Samarang en Soerabaya, alwaar bekwame Europesche ambtenaren zijn, die behoorlijk beloond worden, zijn de ontvangers, commiezen en klerken kinderen van blanken, bij inlandsche vrouwen verwekt. Op de buitenetablissementen is het, met weinig uitzondering op de hoofdkantoren, even zoo gesteld.

De meesten aldaar hebben zeer geringe traktementen van ƒ 50 tot ƒ 100 's maands.

Dat deze ontvangers, die nauwelijks de Hollandsche taal kunnen lezen, deze ingewikkelde bepalingen niet verstaan, kan wel niet anders, en door den inlandschen handelaar, hoezeer deze bepalingen ook in het Maleisch vertaald zijn, kunnen zij in het geheel niet worden begrepen.

Hier komt nog bij het nadeel der veranderingen, waardoor soms de handelaar met de goederen, die hij naar gewoonte had aangebragt, ten gevolge van eene intusschen daargestelde verbodswet, weder onverrigterzake, tot zijne groote schade, moet vertrekken.

Het valt van zelf in het oog, wat daarvan de gevolgen moeten zijn. Ik behoef ze niet te noemen, want het is geen wonder dat onder zulke omstandigheden onze wetten den inlandschen handelaar hebben verdreven. Ik zal een enkel staal bijbrengen, om zulks als 't ware aanschouwelijk te maken; wat er namelijk gebeurd is te Tapanolij of Baros in 1833, op de Westkust van Sumatra.

Troemo is eene belangrijke handelplaats, eene der Peperhavens buiten ons grondgebied op Sumatra's Westkust, en het is voor ons van groot belang, dat de handelaars van daar onze havens bezoeken. Te Tapanolij, of Baros was een vaartuig van die plaats ten handel aangekomen; de commies-ontvanger van de in- en uitgaande regten was tevens havenmeester. Volgens ons Reglement op het toezigt der havens, moest de gezagvoerder van het schip onder anderen ook opgeven, hoevele personen zich aan boord bevinden. De inlander had een getal personen opgegeven; de havenmeester zich regt ijverig willende toonen en ook om zijn gezag te doen gelden, eene zucht, welke bij zulke mindere ambtenaren ligt tot uitersten overslaat, gaat aan boord om te visiteren, en vindt meer manschappen, dan de Juragan of Gezagvoerder had opgegeven. Hij legt daarom beslag op het vaartuig, en geeft aan het bestuur van Sumatra's westkust van deze in zijne oogen zoo wijs verrigte daad kennis. Over zee was die tijding acht of tien dagen onderweg geweest, en nog wel vier of vijf dagen moesten voorbijgaan, vóór dat hij van daar den last kon hebben ontvangen, om het vaartuig in vrijheid te stellen. Zonder zich een oogenblik meer op te houden, was dan ook dit vaartuig na deze onvriendelijke behandeling weggezeild.

Wanneer een europeesch kapitein wordt aangezegd, de manschappen, die hij aan boord heeft, op te geven, zal hij dit verstaan, en allen, die aan boord zijn, opgeven.

Bij inlanders is dit anders; want noch slaven, noch die bij anderen als bedienden zijn, noch jongelingen, worden bij hen als personen beschouwd en medegerekend. Vandaar dat er meer menschen aan boord waren, dan was opgegeven; en zóó was dan het misverstand van een onbekwaam ambtenaar oorzaak, dat de komst van een handelaar van Troemo, in plaats van nieuwe betrekkingen te doen ontstaan, het tegenovergestelde bewerkte.

Het is onnoodig meer aan te voeren, om te betoogen hoe op deze wijze de inlandsche handel verdreven wordt, en wij stappen hiermede van dit punt af, alleen nog beklagende, dat wij een' handel, waarvan wij het groote gewigt hebben aangetoond, door eigen toedoen verloren hebben.

Het laatste punt, nog te behandelen, is aanmoediging van onze kooplieden, zoo hier als in Indië, tot het drijven van den inlandschen handel.

Boven is gezegd, dat de ingestelde entrepôts en vrijhavens geen doel hebben getroffen, en de oorzaak daarvan bleek te zijn, dat de besluiten van de Regering in Indië alleen niet toereikende waren, vermits er handen aan het werk moesten worden geslagen, hetwelk niet geschied is, daar bijna niemand zich met ernst aan de zaak heeft laten gelegen zijn.

Doch tevens zagen wij, in welk een kort tijdsbestek Sinkapoor van een armoedig gehucht herschapen werd in eene belangrijke plaats, voorzien van magazijnen en winkels met allerlei waren en koopmanschappen.

Ziedaar hetgeen ons ter navolging voor oogen staat!

Banjoewangie, en de vrijhaven of vrijhavens op Sumatra's Westkust eischen vooral onze zorg in de eerste plaats. De Factorij der Nederlandsche Handel-Maatschappij make een begin, en stelle een voorbeeld, dat anderen zullen navolgen.

Wat voorts van de zijde van het Gouvernement ter aanmoediging en bevordering kan worden gedaan, is onder anderen:

Vooreerst, dient er een platte grond te worden gemaakt, ten einde de plaats op eene geregelde wijze, van den beginne af aan, worde aamgelegd; iets, hetgeen in Indië zoo dikwijls is verzuimd, en zoo noodig is voor orde, zindelijkheid en veiligheid.

Ten tweede, dient de Regering voor hare rekening te nemen, om het terrein geschikt te maken door den grond van boomgewas, en wat er verder staan mogt, te ontblooten, denzelven effen te maken, en dan te verrigten wat verder vereischt wordt, om de bestemde plek in dien staat te brengen, dat men er bouwen kan.

Wijders is het noodig, *ten derde* dat mede alle geriefelijkheden voor den handel door het Gouvernement worden daargesteld, landingplaatsen, opslagplaatsen voor goederen, kaden, enz., enz.

EEN REISAVONTUUR VAN ALEXANDER VON HUMBOLDT.

Die heer daar, welke op zijn gemak den spoortrein, die van Braunschweig komt, staat af te wachten, moet wel een zeer voornaam man wezen, want hij draagt in zijn knoopsgat een ordelint. Met hoogmoedigen trad loopt hij heen en weder en beantwoordt de onderdanige strijkaadjes van de beambten, of hij de koning was, door even te wenken met zijne hand, of een onmerkbaar, allergenadigst hoofdknikje.

Hij neemt driemaal zoo veel plaats in dan elk ander bescheiden aardbewoner. Indien hij een staart had als een paauw, zeker had hij hem dan heel deftig uitgespreid. Als hij bij zijn heen en wederloopen iemand tegen het lijf stoot of, door plotseling om te draaijen, een koopman zijn pakje uit de handen doet vallen, schijnt hij het nog euveler op te nemen dan de beleedigde partij. Herhaalde malen trekt hij zijn dikke gouden horologie, met een massief gouden ketting voorzien, uit zijn zak en kijkt dan met zekere gramstorigheid naar den kant, van waar de trein verwacht wordt, die het wagen durft, juist heden, terwijl hij er gebruik van wil maken, eenige minuten later dan gewoonlijk aan te komen! Eindelijk komt de trein: een dienstvaardig conducteur doet de deur van eene ledige coupé voor hem open. „De trein is wat te laat aangekomen, vriendje!" zegt hij, bij het binnenstijgen, „zorg nu maar, dat ik geen gezelschap krijg," en hij duwt den conducteur een fooi in de handen. In den wagen gaat hij op zijn doode gemak voor een der open raampjes zitten, kijkt met de grootste onverschilligheid ter wereld de massa passagiers, die hem voor bij stroomen, na, en laat, zoodra hij bespeurt, dat eenige heeren, waarschijnlijk handelreizigers, naar een ledig plaatsje in een der coupé's zoeken en hem in het oog krijgen, in eens het raampje vallen en gaat aan den anderen kant zitten. Spoedig daarna wordt de bel geluid en de trein vertrekt. Ik geef hem het heilige kruis achterna en, als de toegenegen lezer het mogt willen, kan hij het ook doen.

Op een der naaste stations, als ik mij niet bedrieg, te Maagdenburg, staat ook een heer op den trein te wachten. Hij ziet er zeer deftig uit hoewel zijne schouders min of meer gekromd zijn, is zijn gestalte frisch en krachtig. Zijne haren getuigen, dat hij in den herfst zijns levens is gekomen, maar zijne oogen schitteren, als of hij nog in de lente zijner jaren was. Zijn hoofd draagt hij niet meer zoo fier en stout in de hoogte, als hij dat, welligt, voor twintig jaar, gedaan heeft; thans gaat hij min of meer gebukt, hetzij tengevolge der jaren, hetzij door den last der gedachten, die zijn achtbaar brein doorkruisen. Zijn kin zit vast in zijn spierwitten das en zijn donkerbruine overjas is tot aan den hals toe digtgeknoopt. Op zijn gelaat kan men niets bespeuren van de trotschheid en aanmatiging, die de eerstgenoemde reiziger in ruime mate bezit; integendeel eene zekere bescheidenheid is in zijne gansche houding en gebaren te bespeuren.

Voor den armsten man gaat hij even goed uit den weg als voor den rijksten, en met de grootste vriendelijkheid hoort hij dan dezen dan genen spoorbeambte aan, als deze hem mededeelt, dat de trein elk oogenblik verwacht wordt.

Eindelijk komt de trein. Dadelijk snelt een der conducteuren naar de coupé, waar de eerstgenoemde reiziger in zit, — doet de deurt open en helpt hem bij het uitklimmen; welke opmerkzaamheid de trotsche mijnheer met een blik van genadig welgevallen beloont, waarop hij met eene zekere waardigheid en met grootsche stappen naar de gelagkamer wandelt. Terwijl hij daar eenige oogenblikken vertoeft, bragt een der hoofdbeambten van den trein den tweeden reiziger naar dezelfde coupé, opent de deur en daar den ouden heer het klimmen wat moeijelijk scheen te vallen, pakt hij hem heel zacht bij den arm en hielp hem alzoo in den wagen. Spoedig na hem kwamen nog andere reizigers in denzelfden wagen plaats nemen, en juist toen het teeken tot vertrek gegeven werd, komt de eerstgenoemde reiziger met onverstoorbare kalmte, als moest de trein op hem wachten, aanzetten, zoekt een oogenblik nog naar de ledige coupé, en toen hij haar, met uitzondering van twee plaatsen, die op de middelste bank waren opengebleven, bezet vond, draalde hij eene poos om plaats te nemen, maar moest toch, daar de trein zich reeds in beweging begon te zetten en de conducteur hem met alle kracht tot haast aanspoorde, voor goed een besluit nemen. De oude vriendelijke heer, die het digtst bij hem, met den rug naar den locomotief gekeerd, zat, bood hem hulpaardig de hand bij het binnenstijgen, De trotsche mijnheer neemt dit bewijs van vriendelijkheid aan als eene hulde, die hem van regtswege toekomt.

Voor dat hij plaats neemt, monstert hij met een trotschen blik de nieuwe reizigers en zegt tot den ouden heer, die nog altijd met zije kin in zijn witten das gedoken zit en dien hij waarschijnlijk voor een directeur van een seminarie of zoo iemand beschouwt: „Gij hebt mijne plaats

Ten vierde, dat aanvankelijk worde voorzien in drie of vier booten om te lossen en te laden, die verhuurd kunnen worden.

Ten vijfde, dat de plaats door een fortje, redoute, blokhuis of op eenige andere wijze worde versterkt of veilig gemaakt.

Ten zesde, dat het verkrijgen van bouwmaterialen voor die zich aldaar willen nederzetten, steen en kalk, hout of bamboes niet alleen gemakkelijk worde gemaakt, maar ook dat die, als er aanvrage om wordt gedaan, zoo goedkoop mogelijk uit 's Lands naastbijgelegene magazijnen, als er voorraad is, worden geleverd.

Ten zevende, dat het den Resident of Hoofd der plaats tot een' eersten pligt worde gesteld, de belangen van hen, die daar ten handel komen, met de meeste welwillendheid te bevorderen, hun billijk verlangen met voorkomendheid te bejegenen, en te zorgen, dat het gedrag der ondergeschikte ambtenaren onbaatzuchtig en dienstvaardig zij; want daarvan zal veel afhangen, of de zaak spoedig en gelukkig zal slagen, gelijk het, bij zoovele zaken in Indië, voornamelijk op den goeden wil en de geschiktheid van de ambtenaren aankomt.

Ten achtste, dat gedurende den tijd van drie jaren, welke termijn, zoo noodig, tot vijf jaren zou kunnen worden verlengd, de goederen uit alle havens in Indië, die naar de vrijhavens zullen worden gevoerd, vrij zullen zijn van uitgaande regten, en dat alle uit de vrijhavens ingevoerd wordende goederen, voor zooveel die voortbrengselen zijn van den Archipel, vrij zullen zijn van inkomende regten.

Ten negende, dat het aan Nederlandsche schepen vergund worde, direct uit Nederland op onze vrijhavens te varen, en dat die vaart bevorderd worde door zoodanige maatregelen van begunstiging, als waarvan de ondervinding nader de doelmatigheid mogt aantoonen.

Deze Memorie, die onder het bewerken veel uitgebreider is geworden, dan ik mij had voorgesteld, hiermede eindigende, meen ik nog ten slotte, èn mijnen wensch, èn mijne verwachting er te moeten bijvoegen, dat de Nederlanders, daarin aangemoedigd en ondersteund door Zijne Majesteit onzen geëerbiedigden Koning, de gelegenheid niet zullen laten voorbijgaan om hunne belangen in Indië meer krachtig waar te nemen; er grooter voordeelen te verwerven en ruimer arbeid aan onze Nijverheid te verschaffen; zoodat het ontmoedigend denkbeeld niet worde verwezenlijkt, dat anderen zich van dien belangrijken handel meester maken, en wij Nederlanders met onze middelen, met onze kennis en handelsgeest zouden achterblijven, om het ons te laat te beklagen!

o! Mogten wij tot krachtbetoon en inspanning ontwaken, in ijver ontbranden, of het wordt te laat, en dit geslacht zou het verwijt van den naneef verdienen, als het in de geschiedrol werd aangewezen als de oorzaak der verarming, die ons te wachten staat, als wij de Overzeesche Bezittingen moesten verliezen!

Zoo als wij bij den aanvang van dit stuk zeiden is het thans achttien jaren geleden dat de *Memorie*, waarvan wij de hoofdtrekken mededeelden, is geschreven.

Intusschen heeft zich de geest van vooruitgang, die vooral de laatste tien jaren der wereldgeschiedenis heeft gekenmerkt, ook in deze gewesten op eene onwederstaanbare wijze doen gevoelen.

Veel is er geschreven, veel werd er voorgesteld dat later bleek den toets der bestaanbaarheid niet te kunnen doorstaan. Met de denkbeelden in die *Memorie* vervat is zulks echter het geval niet, maar daarentegen doet zich meer en meer de wenschelijkheid gevoelen dat die denkbeelden spoedig de aandacht van het Gouvernement op eene bepaalde wijze tot zich trekken, en de maatregelen worden ontworpen en tot stand gebragt, waardoor Nederland en zijne kolonien weder als voorheen een ruim aandeel zullen erlangen in eenen handel, welke het beste middel is, om onzen invloed in den Indischen archipel te bevestigen en te versterken, en op die wijze de Indische volkeren aan de belangen van Nederland te verbinden door eenen band, hechter dan die van de kracht der wapenen of het regt van den sterkste, en daardoor te beter bestand tegen de onweders waarmede de staatkundige hemel in Europa nog altijd bezwangerd is.

Redactie

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 21sten *April* 1858 N°. 32.

Civiel Departement.

BELAST:

Met de functien van gezworen landmeter der eerste klasse te Samarang, W. K. van der Eb, laatstelijk ter beschikking van den direkteur der kultures.

ONTHEVEN:

Van zijne betrekking, de geschorschte kassier bij het vendukantoor te Samarang H. Oudhoff.

INGETROKKEN:

Het aan H. van der Grinten, pastoor te Batavia, verleende verlof naar Nederland, voor den tijd van zes maanden, buiten bezwaar van den lande.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den pastoor bij de roomsch-catholieke gemeente te Samarang J. P. N. Sanders.

BENOEMD:

Tot kassier bij het vendukantoor te Samarang, de ambtenaar op wachtgeld J. Coorengel.

Tot derden kommies bij de algemeene rekenkamer de buitengewoon derde kommies bij dat collegie F. C. H. Ondaatje.

Tot translateur voor de maleische taal, speciaal belast met de stedelijke dienst te Batavia, de eerste kommies ter algemeene sekretarie J Young.

Tot gewonen deurwaarder bij den landraad te Soerabaija, de buitengewone deurwaarder bij die regtbank P. P. Foss.

BIJ 'SLANDS BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN.

BEVORDERD:

Tot ingenieur der derde klasse, de aspirant-ingenieur W. E. Vogelzang; met bepaling, dat hij dienst zal doen als adjunkt bij de direktie der burgerlijke openbare werken.

Tot opzigter der tweede klasse, de opzigter der derde klasse C. Valkenburg; met bepaling dat hij te Probolingo werkzaam blijft.

OVERGEPLAATST:

Naar de residentie Bantam om op te treden als eerstaanwezende ingenieur, de aspirant-ingenieur waarnemende adjunkt bij de direktie G. Th. Walter; met bepaling dat hij zich zal vestigen te Serang.

Naar Soerabaya, de opzigter der eerste klasse J. J. Carabain, thans tijdelijk werkzaam in de residentie Bantam; met bepaling dat hij zich te Soerabaya zal vestigen.

Naar Batavia;
om aldaar als teekenaar bij de direktie werkzaam te zijn, de opzigter der eerste klasse W. van Blommestein, thans te Soerabaya,
om belast te worden met de funktien van tweeden teekenaar bij de direktie, de opzigter der tweede klasse W. P. Brandes, thans te Soerabaya.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, met behoud van regt op pensioen, de majoor der infanterie, behoorende tot het garnizoens-bataillon te Palembang J. E. Hagen.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan den kapitein der infanterie H. G. de Wolff van Westerroode.

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den officier van gezondheid der eerste klasse J. J. Lindgreen.

Een tweejarig verlof naar Nederland, aan de kapiteins der infanterie M. L. Engel en F. Thiel.

GOEDGEKEURD:

Dat door het Militair Departement,

BIJ DE INFANTERIE,

ZIJN GEPLAATST.

Bij het 4de bataillon (Soerakarta), de tweede luitenant L. W. C. Gerlach.
Bij het 6de bataillon, de eerste luitenant F. B. A. Grooss.
Bij het 11de bataillon, de tweede luitenant P. W. Boers.
Bij het 12de bataillon, de eerste luitenant J. A. Häfeli.
Bij het 13de bataillon, de eerste luitenant J. G. H. Grooss;
allen onlangs uit Nederland aangekomen.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het eerste bataillon:
de eerste luitenant J. Epke, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust, en
de tweede luitenant F. A. Schiebelhout, van het garnizoens-bataillon in de Westerafdeeling van Borneo.
Bij het 3de bataillon, de kapitein H. W. van Oijen, van het garnizoens-bataillon in de Molukkos.
Bij het 5de bataillon (Celebes), de kapiteins J. Koch, van het 7de bataillon, en M. Baaij, van het 3de bataillon en de eerste luitenant J. Riethagen, van het 7de bataillon (Celebes).
Bij het 10de bataillon, de eerste luitenant O. van Below, van het 9de bataillon.
Bij het 11de bataillon, de kapitein G. H. Grauw, van het garnizoens-bataillon in de Molukkos.
Bij het 15de bataillon, de kapitein C. F. Koch, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.
Bij het 16de bataillon, de kapitein F. C. Schenck von Schmittbourg, van het 15de bataillon, en de eerste luitenant R. P. M. van Alderwerelt, van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Westkust.
Bij het 17de bataillon, de kapiteins T. Tiel, M. L. Engel en C. A. Schuak,
de eerste luitenants A. W. F. Heijligers en A. L. Reijnst,
de eerste luitenant adjudant F. A. Steevert
de tweede luitenants D. E. J. Nolthenius, J. C. van Blokland en J. F. Simons, en
de inlandsche eerste luitenant A. Meijer,
allen van het garnizoens-bataillon ter Sumatra's westkust.
Bij het garnizoens-bataillon in de eerste militaire afdeeling (Anjer), de eerste luitenant A. J. van Winsheijm, van het 12de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon in de tweede militaire afdeeling (Tjilatjap), de eerste luitenant G. J. W. van Rhijn, van het 9de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon in de derde militaire afdeeling (Kedirie), de eerste luitenant A. C. G. E. L. Bols, van het 13de bataillon.
Bij het korps pupillen, de kapitein H. L. Veenhuijzen, van het 7de bataillon, en de tweede luitenant D. A. C. F. W. Verstege, van het 1ste bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon ter Sumatra's Weskust,
de eerste luitenants F. W. Hunpe, van het 1ste bataillon, en W. G. A. L. van Bennekom, van het 16de bataillon,
en de tweede luitenant G. M. H. Muller, van het 15de bataillon.

---

ingenomen, mijnheer!"

„Ik verzoek u wel excuus," antwoordde deze, zonder dat hij eenige moeite doet van op te staan, „de conducteur zelf heeft mij deze plaats aangewezen en ik heb haar te eer ingenomen, omdat zij leeg was en uit niets bleek, dat iemand te voren hier gezeten had."

„Dat is hetzelfde," bromde de eerste reiziger, (zoo willen wij hem ditmaal nog noemen, omdat wij uit zijn eigen mond zijn rang en waardigheid zullen vernemen) „ik herhaal u, dat ik van O...... af tot hiertoe op deze plaats gezeten heb en moet u dus instantelijk verzoeken, om...."

„Tot goed begrip der zaak, moet ik u opmerkzaam maken," antwoordde de ander op een allerbeleefdsten toon, dat voor zoover ik weet, niemand op den trein uitsluitend dat regt heeft, om aanspraak te maken op eene vaste plaats. Ik zou u evenwel, uit beleefdheid, mijne plaats wel inruimen, omdat gij dat zoo gaarne wenscht, maar eene kleine onpasselijkheid maakt het voor mij hoogst wenschelijk, om zoo digt mogelijk bij het raam te zitten, te meer, daar ik de overige heeren niet gaarne in het rooken van hunne sigaren wil hinderen. Zoo zal ik dus met uw verlof...."

„Mijnheer! ik eisch van u voor de laatste maal mijne plaats, die mij wederregtelijk ontnomen is, in te ruimen! Weet gij niet wie ik ben? Ik ben de koninklijke landraad Rabe!"

„Ach! neem het mij niet kwalijk, hooggeëerde heer Landraad, dat heb ik inderdaad niet geweten," zeide nu de oude heer met den witten das, opstaande en zijn hoed heel hoffelijk afnemende, terwijl een ironiek lachje om zijne lippen speelde, en hij eene der opengebleven plaatsen op eene der middelbanken innam.

De overige reizigers hadden dit niet zeer aangenaam gesprek stilzwijgend aangehoord, voor zoover het hun, bij het schokken van den wagen, mogelijk was. Eén echter, met een allerflinkst voorkomen, die voor het andere raam, met blijkbaar welgevallen, gezeten was en bezig was zijn sigaar aan te steken — het scheen een commis voyageur te zijn — scheen iets meer van het gehouden gesprek verstaan of ten minste er iets van begrepen te hebben. Hij stond op en riep tot den ouden heer: „Doe mij het genoegen, en ga in dit hoekje zitten!"

„O," hernam deze zeer vriendelijk, „blijf, als 't u belieft, zitten; ik wil niemand hinderen. Ik zit hier ook, voor zoo kort mijne reis duurt, zeer goed."

„Nu, dan verzoekt gij mee met andere woorden, dat ik mijn sigaar niet aansteek," hernam de ander, „en ik wilde gaarne, door mijne plaats in te ruimen, de gunst koopen om mijne sigaar te kunnen uitrooken, en," voegde hij er lagchende bij, „welligt nog een tweede."

„Nu, het is een spreekwoord: als de eene hand de andere wascht, dan zijn ze beiden schoon," zeide de oude heer en hij nam met een fijn lachje, dat te kennen gaf hoe dankbaar en innig verheugd hij was, de hem zoo dringend aangeboden plaats in.

Toen de koopman zijn sigaar bijna geheel opgerookt had, wierp hij het overschot er van het raam uit, maar stak geen nieuwe op, hoewel hij den welgevulden sigarenkoker bij herhaling in zijne handen nam en met begeerlijke blikken den inhoud monsterde.

„Waarom steekt gij geen tweede sigaar op, lieve vriend?" vroeg hem, juist op een oogenblik, dat de ander in strijd met zich zelven was, de oude heer met den witten das, terwijl deze laatste hem met een allervriendelijksten blik daartoe uitnoodigde; „ik bid je, ontzeg u zelven en ons het genot van die heerlijke sigaren niet, wier aromatische lucht en eigenaardige vorm duidelijk te kennen geven, dat zij echte Havanners zijn.

„Ho! bevallen zij u, waarde heer!" riep, vriendelijk lagchend, de koopman, „mag ik u dan verzoeken?" en bij reikte hem den gevulden sigarenkoker over.

„Ik bedank u wel," hernam de oude heer, „ik heb het zoo ver niet kunnen brengen om mij in het edele gild der rookers als lid te doen opnemen."

„En gij schijnt toch een zoo fijn kenner te zijn?"

„Wel, kan men niet even goed eene musikale kompositie waarderen en verstaan, zonder self eenig instrument te bespelen?"

„Dat is zoo; maar de geur van zoo'n echten Havannah-sigaar te ruiken, gebeurt niet elken dag."

„Juist zoo!" antwoordde de oude heer, „zelfs in Havannah niet."

„Of ge gelijk hebt!" zeide de koopman; „ook daar kan men menig slecht blad onder den neus krijgen. Neem mij niet kwalijk, maar gij zijt zeker ook een tabaksfabriekant."

„Neen, dat niet", antwoordde de oude heer, zonder eenigzins geraakt te zijn, „maar ik heb, als vriend en beminnaar der botanie, veelvuldige gelegenheid gehad, mij met de bladeren van de Nicotiana bekend te maken, en daar ik buitendien herhaalde reizen in de tabakvoortbrengende streken van Amerika geweest ben, namelijk in Havannah, heb ik daar overvloedig gelegenheid gehad,

Bij het garnizoens-bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo:
de kapitein F. J. E. Westerbaan Schmidt, van het 7de bataillon,
de eerste luitenants M. A. E. Phaff en M. W. van Gorkum, van het 6de bataillon.
de tweede luitenants J. W. Themmen, van het 4de bataillon, J. Stulting, van het 9de bataillon, en H. H. Janssen, van het 10de bataillon.
Bij het garnizoens-bataillon in de Molukkos (Amboina), de kapiteins K. G. Fritzen en V. A. Amiot, van het 5de bataillon (Celebes).

BIJ DE MILITAIRE ADMINISTRATIE.

Als aspirant intendant, R. L. de Bock, aspirant betaalmeester.

De Resident van Soerabaya noodigt elk en een iegelijk die eenige inlichtingen kan geven omtrent het verblijf der moordenaars van de heeren DE GRAVE, AHIER en de opvarenden van de onlangs nabij Boeliling afgeloopen kotter, uit, hem die ten spoedigste te willen mededeelen, dan wel aan den Assistent-Resident voor de policie alhier of aan den Assistent-Resident van Grissee.

SOERABAYA, *De Resident voornoemd,*
den 20 *April* 1858 VAN DER WIJCK.

DAGEN VAN VERTREK DER LANDMAIL-POST

OVER DIT JAAR VAN SOERABAYA.

Woensdag	5	Mei.
Zaturdag	5	Junij.
Maandag	5	Julij.
Donderdag	5	Augustus.
Zondag	5	September.
Woensdag	6	October.
Zaturdag	6	November.
Maandag	6	December.

En voor de halve maandsmail, den 20sten van elke maand, des middags ten 4 ure.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dinsdag den 27sten April.

Voor de woning van den Griffier bij den Landraad J. Hageman Jcz., te Krambangan, en uitbesteding ten kantore van den heer Resident alhier, en 's avonds BOEKVERKOOPING in het komedie-gebouw.

Op Woensdag den 28sten April.

Door de weeskamer alhier.

Op Donderdag den 29sten April.

Bij den pachter der pandjeshuizen The Tian Soe in de Chin. kamp.

ADVERTENTIEN.

GEBOORTEN.

Voorspoedig bevallen van eenen welgeschapen *ZOON*, H. P. HOEDT, geliefde echtgenoote van
AMBOINA, H. F. C. W. VON ENDE.
1 *April* 1858. (373) 2de *luitenant der Infanterie.*

VENDUTIE.

De in de *Java Bode* en het *Bataviaasch Handelsblad*, dd. 13 Maart ll. no. 21, geannonceerde verkoop van het **HUIS**, toebehoorende aan den minderjarigen J. R. LLOYD, zal alsnu plaats vinden op *Woensdag den* 28sten *dezer*, des morgens ten half tien ure, ter plaatse alwaar het perceel gelegen is.

SOERABAYA, *De Secretaris der Weeskamer,*
21 *April* 1858. (374) J. F. DEIBERT.

BOEKVERKOOPING.

Op Dingsdag den 27sten **in stede van** *Vrijdag den 23sten April. e. k.*

Des avonds ten zeven ure, in de koffijzaal van het komedie-gebouw, door

E. FUHRI & CO,

Boekhandelaars te Soerabaya.

Van eene zeer belangrijke en uitgebreide verzameling van BOEKWERKEN, in alle vakken van wetenschap, kunst en smaak, waarbij vooral uitmunt de nagelatene BIBLIOTHEEK van wijlen MR. W. C. DE BRUIJN, in leven Advokaat en Procureur alhier, en waarvan de Catalogus op *franco* aanvrage gratis verkrijgbaar is. (338)

VENDUTIE WEGENS VERTREK

Op Donderdag den 29sten April a. s.

Ten huize van den Majoor BRUNSVELD VAN HULTEN, van MEUBELAIRE GOEDEREN, WAGENSPAARDEN, een RIJPAARD, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (396)

Op de vendutie van den 30sten April a. s.

BIJ D. D. VAN BOECKHOLTZ,

zal worden verkocht de schoener **TJILATJAP**, groot 31 Lasten met deszelfs ZEILEN, TUIG, enz. zoo als dezelve hier ter reede is liggende.

Nadere informatien te bekomen bij kapitein CURTIS, aan de *Kaliemaas.* (363)

VENDUTIE

Op Dingsdag den 4den Mei des ochtends om 11 uur zullen de ondergeteekenden, bij voldoend bod, bij inschrijving verkoopen DE OOGST 1857—1858 van het TABAKSGEWAS **CUBA** bestaande uit 2823 pakken.

Condition te lezen in de localen der Handelsvereenigingen der drie Hoofdplaatsen.

Monsters ter bezigtiging bij de ondergeteekenden van af 18 April van 10 uur 's ochtend tot 3 uur des namiddags.

SOERABAYA, (357)
15 *April* 1858. SCHIMMELPENNINCK & CO.

VENDUTIE.

Op den 5den Mei e. k.

Zal ten kantore van de ondergeteekenden, bij inschrijving en voldoend bod, worden verkocht, eene partij van

J. 297 pakken JAVA TABAK,

weg. circa 52000 *Amst.* ℔ afkomstig van de Tabaksfabriek WIEDANG.

De monsters zullen eenige dagen vóór den verkoop ten onzen kantore te bezigtigen zijn.

(376) FRASER EATON & CO.

DJOEWAL

Satoe **ROEMAH** die hatas tanah eigendom die *Modjokerto*, ija itoe bolee dapet taoe sama

(394) L. B. WARDENAAR qq.

VERTREK DER STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP AMBON.

KAPT. F. A. B. HUGENHOLTZ.

Vertrekt naar MACASSAR TIMOR KOEPANG en de MOLUKKOS *op Dingsdag den 27sten aanstaanden* des namiddags ten 2 ure.

SOERABAYA, Adres bij
21 *April* 1858. *De Agenten,*
(397) B. KOPERSMIT & CO.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,

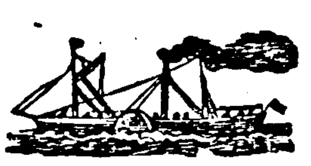

Kapt. H. J. ROSEBOOM, vertrekt 2 *Mei aanstaande* naar BATAVIA via SAMARANG. Adres bij

De Agenten,
(400) B. KOPERSMIT & CO.
SOERABAYA, 26 *April* 1858.

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

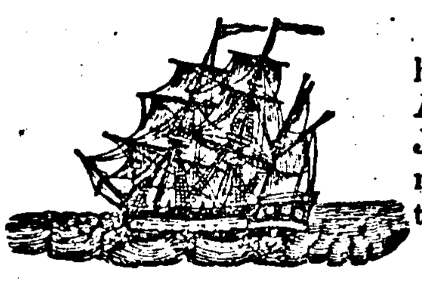

Wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. schip *FACTORIJ*, Kapt. J. JANZEN, om binnen weinige dagen via BATAVIA te vertrekken.

Informatien bij
De Agenten,
(398) J. F. VAN LEEUWEN & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het extra snelzeilend, voor passagiers bijzonder Confortable ingerigt Nederlandsch fregatschip

„ADMIRAAL JAN EVERTSEN," metende 1077 ton, gevoerd door Kapt. H. A. TEKELENBURG.

Deze bodem, voerende een geëxamineerden doctor, zal op het einde dezer week van hier naar SAMARANG vertrekken, en wederom van daar naar BATAVIA omstreeks ultimo Mei a. s., terwijl het vertrek van BATAVIA in het begin der maand Junij zal plaats hebben.

Voor passage vervoege men zich alhier bij den gezagvoerder in het *Java-Hotel*, en bij de agenten B. KOPERSMIT & Co alhier en te SAMARANG en BATAVIA.

(399)

TER BEVRACHTING.

Wordt aangeboden het Ned. Ind. Barkschip **MENADO,** kapt. A. COUTERON, naar een of andere haven in den Indischen Archipel. Adres bij

De Agenten,
(390) B. KOPERSMIT & CO.

---

een lichte Havanner *dos Amigos* van een Bremer sigaar te onderscheiden."

„Wel!" riep de tabaksfabriekant vol blijdschap uit, „is u ook in Havannah geweest? Dat doet mij inderdaad pleizier om te hooren! Ik kom er juist van daar en heb deze echte sigaren er zelf van meê gebragt."

Nu volgde een gesprek, dat tot in de kleinste bijzonderheden liep over de tabakscultuur in de verschillende oorden van Amerika en de West-Indische eilanden, over de natuur van de tabaksplant in het algemeen en hare verschillende eigenschappen naar gelang van het klimaat, den grond en de moeite, welke er aan besteed worden. Daarop liep het onderhoud over allerlei personen, waar naar de een den ander vroeg en over allerhande zaken, daarmede in verband staande, en hoewel de tabaksfabriekant voornamelijk Amerika bereisd had, in het belang van zijne zaken, toonde hij toch, buiten verwachting, zoowel bekend te zijn met de voornaamste gebeurtenissen en de meest belangrijke personaadjes op Cuba, als in dezen en genen staat van Noord-Amerika; kende Mexico en de Zuid-Amerikaansche republieken naauwkeuriger, dan menig tourist, die daarover boekdeelen in het licht heeft gegeven, en wist dingen te vertellen op eene manier, die iedereen naar hem deed luisteren en die met den tabakshandel volstrekt niets te maken hadden. Hij was op Cuba geweest, toen Lopes met zijn aanhang pogingen aanwendde, om de Spaansche kroon van haar laatste en edelste kleinood, dat haar van al hare rijke Amerikaansche bezittingen was overgeschoten, te berooven. Hij wist al het vroeger gebeurde, de verschillende partijen onder de Spaansche bevolking van Cuba en al de handelende personen met levendige kleuren te schilderen.

Het was dus geen wonder, dat het gezelschap, dat in de coupée zat, 's mans schilderingen met zigtbaar genoegen aanhoorde; ja zelfs de Koninklijke landraad, die in den beginne, toen het gesprek wat levendig begon te worden, met zekere gramstorigheid zijn hoofd buiten het raam gestoken en met onverschillige blikken naar buiten gekeken of met zijne ridderorders gespeeld had, trok langzamerhand zijn hoofd achteruit en scheen onwillens te moeten toeluisteren; ja, toen de praatachtige fabrikant een klein avontuur verhaalde, hoe hij bijna in handen van struikroovers was gevallen en van de onveiligheid, die op de straatwegen daar te lande heerschte, gewaagde, kon hij niet nalaten deel aan het gesprek te nemen en met zeker enthousiasme de vraag te doen: „Maar, mijn hemel, bestaat er dan daar te lande geen bestuur, en zijn er geen landraden?" De heer met den witten das begon te hoesten: hij stak even zijn gezigt buiten het raam. Die nu buiten op het spoor gestaan had, kon beslissen, of dat geschiedde omdat hij hoesten moest of om een lachje, dat hij niet onderdrukken kon, te verbergen. De tabaksfabrikant antwoordde echter op een eenigzins verachtelijken toon: „Bestuur? veel te veel! alle jaar wel 3 of 4, maar landraden kent men er volstrekt niet! Maar met ter tijd zal men er wel wijzer worden," voegde hij er met een sarkastisch lachje bij, „en dan zal men zich wel voorzien van dat schoone Duitsche produkt en even zeker op den publieken weg aldaar reizen, als men hier te lande zeker is van zijne plaats op den spoorwagen."

Op deze woorden, die de spreker onder het volle genot zijner sigaar en terwijl hij de rookwolken met volle kracht uitblies, had uitgesproken, volgde eene onaangename stilte. De Koninklijke landraad mompelde wat binnen 's monds; niemand kon het echter verstaan door het schokken van den wagen.

De oude heer met den witten das was niet de laatste geweest, die uit zijn hoekje de verschillende brokstukken van het reisverhaal, welke de mijnheer, welke vlak over hem zat, mededeelde, met levendig genoegen had aangehoord. Hij had zich daartoe niet alleen bepaald, maar in sommige pausen door geschikte vragen en niet zulke, als waardoor de Koninklijke landraad de lachspieren van het gezelschap had in werking gebragt, het gesprek steeds levendiger van aard doen worden. Hij voegde soms uit den rijkdom van zijn eigen reiservaring en van hetgeen hij gezien had er opheldering bij, op zoo'n eenvoudige en ongezochte, maar toch hoogst verstandige manier, dat langzamerhand aller aandacht, ook die van den tabaksfabrikant, aan zijne verhalen te beurt viel. Door de klimmende belangstelling zijner toehoorders en door hooge ingenomenheid met het onderwerp, dat hij behandelde, verleid en in verrukking gebragt, ging hij vervolgens aan het schetsen van eigen waarnemingen en onderzoekingen, en hing voor de verbaasde blikken zijner toehoorders het eene na het andere schitterende tafereel van de tropische wereld op. Hij bragt hen zoo vlug als een toovenaar van de altijd vuurspuwende vulkanen van het kolossale en ongastvrije Andesgebergte naar de duistere bergholen van den Ural, van de Kaspische Zee naar de eindelooze en onafzienbare prairiën van Amerika, schilderde met korte maar levendige trekken het plantenrijk der steppen en het dierenrijk in de oorspronkelijke bosschen van den Oronoko en de wonden van des

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het extra snelzeilend Nederlandsch Clipperschip

ECLIPSE,

Kapt. C. J. Doeksen.

Deze bodem is zeer aanbevelingswaard door deszelfs bijzonder groote hutten.

Nadere informatien zijn te bekomen te Batavia, Samarang en hier, bij

De Agenten

(372) B. KOPERSMIT & CO.

TER BEVRACHTING

NAAR NEDERLAND OF ELDERS.

Wordt aangeboden het Ned. schip *FOP SMIT*, Kapt. Hoefman, groot 290 gemeten lasten. Adres bij

De Agenten,

(387) B. KOPERSMIT & CO.

BENOODIGD,

In eene handelszaak, een BEDIENDE.

Bij voorkeur komen in aanmerking zij die zich in het Fransch en Engelsch kunnen uitdrukken.

Adres Lett. A, bureau van den *Oostpost*. (395)

Bij eene familie buiten de stad woonachtig, wordt voor een of twee heeren de gelegenheid tot KOST en INWONING aangeboden.

Adres bij de uitgevers dezes. (401)

MUZIEK-GENOOTSCHAP ST. CECILIA.

CONCERT

Op Donderdag den 29sten April.

Aanvang des avonds ten 8 ure precies.

De Secretaris,

(392) DE ROOY.

HOUDERS VAN HET COGNOSSEMENT

Over △ 410/419 10 BALEN GAREN aangebragt van Rotterdam, per het Nederl. schip **FACTORY,** kapitein J. Janzen, gelieven zich bekend te maken.

(393) Bij J. F. VAN LEEUWEN & CO.

TE KOOP

Wordt aangeboden het Oostenrijksche schip **SPLENDIDO,** groot 311 tonnen en ladende circa 6500 picols.

Dit sterk en snelzeilend schip is in 1857 te Singapore op nieuw gekoperd.

Informatien te bekomen bij *De Agenten*

(391) ADAM & CO.

WORDT GEVRAAGD:

Een Klerk, eene goede hand schrijvende, tegen ƒ 15.— Salaris, met de halve kost.

Adres Lett. V., met franco brieven, bureau van den *Oostpost*. (386)

TE KOOP

Een span **WAGENPAARDEN** (*Schimmels*).

(388) Bij F. VAN DER WAAL.

TE KOOP

EENE ITALIAANSCHE VIOLONCEL van **AMATI** te *Cremona*, van het jaar 1654, met een bewijs van derzelver echtheid, nagelaten door wijlen den Heer K. H. Steup.

Adres letter N bij de Uitgevers van den *Oostpost*.

(379)

WORDT TE HUUR GEVRAAGD:

Een **HUIS** met eenig ERF omgeven. Adres bij den Havenmeester

Soerabaya, DE GRAAF.

22 *April* 1858. (377)

PAS ONTVANGEN.

Per het Nederlandsche schip **ELISABETH** en **JACOBA,** kapitein J. G. Lucas.

ECHTE ROODE VISCHJES,

(383) Bij H. R. MARTENS.

PROSPECTUS

EENER

GELD-LOTERIJ

GROOT ƒ 100,000.—

TEN BEHOEVE VAN DEN

SAMARANGSCHEN SCHOUWBURG

EN VAN DE

MUZIJK-VEREENIGING ST. CECILIA.

De Directie van den Samarangschen Schouwburg en die van de Muzijk-Vereeniging St. Cecilia, als tot dat einde door het Gouvernement behoorlijk gemagtigd, stellen zich voor het houden eener GELD-LOTERIJ groot **ƒ 100,000. — (Een honderd duizend Gulden.)**

De bedoelde Loterij zal bestaan uit een getal van **1000** Loten, zijnde het kostende van ieder Lot gesteld op **ƒ 100. —**

Een Prijs van	ƒ 40,000.—
Een „ „	„ 20,000.—
Een „ „	„ 10,000.—
Een „ „	„ 5,000.—
Een „ „	„ 3,000.—
Een „ „	„ 2,000.—
Een „ „	„ 1.500.—
Een „ „	„ 1,000.—
Een „ „	„ 600.—
Een „ „	„ 400.—
Vijf en twintig Prijzen ieder van ƒ 300.—	„ 7,500.—
Vijf en twintig Prijzen ieder van „ 200.—	„ 5,000.—
Twee Premiën ieder van ƒ 2,000.— voor het eerst en laatst uitgetrokken wordend Nummer	„ 4,000.—
	ƒ 100,000.—

Het Lot, dan wel 1/2 of 1/4 gedeelte van hetzelve is verkrijgbaar bij de Heeren C. von Bornemann, A. F. Lens, Notaris en H. C. van der Wal, te *Samarang* (aanvragen franco.)

Gemelde Loten, dan wel onderdeelen derzelve, zullen niet anders dan tegen dadelijke betaling kunnen worden verkregen.

De trekking dezer Loterij zal in het openbaar op de bekende gebruikelijke wijze, ten overstaan van eenen Notaris plaats hebben op den 26sten Julij aanstaande, in het Lokaal van den Schouwburg.

Hoogstens acht dagen nadat de trekking dezer Loterij zal zijn afgeloopen, zullen de houders der Loten of van onderdeelen, waarop Prijzen bij de trekking zijn gevallen over de hun aankomende gelden bij den Heer C. von Bornemann te *Samarang*, kunnen beschikken, met eene korting van *Twintig ten honderd* ten behoeve van den Samarangschen Schouwburg en de Muzijk-Vereeniging St. Cecilia.

Wanneer onverhoopt op het tijdstip voor de trekking bepaald, het getal van **1000** Loten niet geheel zal zijn van de hand gezet, zal evenwel de trekking der Loterij plaats vinden, met dien verstande nogthans, dat het cijfer van ieder der gestelde Prijzen en Premiën, eene aan het getal niet genomen Loten geëvenredigde vermindering zal ondergaan.

Samarang, *den* 17*den April* 1858.

Namens Commissarissen belast met het beheer der Loterij voornoemd:

De Secretaris,

(370) **H. C. VAN DER WAL.**

Wolga, de wilde buffeljagt en hoe men de wilde paarden in de Lano's van Zuid-Amerika weet te vangen en in de steppen van de Ukraine. Hij hing een levendig tafereel op zoowel van de merkwaardigste gebeurtenissen op geologisch gebied als van de nietige en ijverzuchtige twisten der partijen in de Zuid-Amerikaansche republiek, die de ontwikkeling van het staatsleven en der beschaving zeer benadeelden. Niet alleen sleepte hij zijne toehoorders mede naar den geheimzinnigen schoot der aarde, die doorwoeld wordt door 's menschen gouddorst, maar hij voerde hen ook op naar het firmament, dat voor aller oogen is uitgebreid en toch voor 's menschen geest zooveel verborgenheden bezit, en sprak over alles, over planeten en vaste sterren op eene wijze, dat hij aller aandacht ten sterkste wist te boeijen. Nu eens, kampende met allerlei hinderpalen en ontbering, deed hij zich voor als iemand, die barrevoets en met gescheurde kleederen, door de onbegaanbaarste bergstreken een weg zich baande en onder de wildste, alle beschaving missende volken zich ophield, dan weder trad hij op als een man van de hoogste beschaving, in de eerste kringen der maatschappij, die met ministers en presidenten even vrij als met de zonen der wildernis verkeerde. Hij sprak niet alleen met zijne lippen, neen, hij schilderde met krachtige penseelstreken alles wat hij meêdeelde en zijne toehoorders weten niet of zij hooren of zien. Hoe belangrijk en aanlokkelijk, hoe boertig en humoristisch de vertellingen van den tabaksfabrikant ook waren geweest, zij waren toch aan lager, ik mag haast zeggen, aan de tabaksspheer van een ervaren tabaksfabrikant ontleend. De schilderingen van den onbekenden heer met den witten das waren daarentegen als zoovele kostbare paarlen, die hij met volle hand, als ware het hazelnoten, uitstrooïde. Men wist niet, wat men meer bewonderen moest, de klassieke vormen van zijne grootsche natuurbeschrijvingen, den rijkdom van inhoud, die alles, wat hij vertelde, verried, of de eenvoudige en toch regt verstaanbare wijze, waarop hij, met de grootste bescheidenheid, alles voor zijne toehoorders wist duidelijk te maken. De pausen, die men op de verschillende stations moest doorbrengen, gingen ongemerkt voorbij. Niemand verliet de coupé; van tijd tot tijd kwam er een nieuwe reiziger bij, maar naauwelijks merkte men het op, want al de nieuwe aankomenden sloten zich heel bedaard en vol verbazing bij het gezelschap aan en genoten volop van de saprijke tropische vruchten, die de wonderbare man met het hooge voorhoofd en zijn kinderlijk sprekend oog, uit den vollen stroom van zijne wetenchap, met kwistige hand, voor hen uitstrooide. Zelfs de koninklijke landraad had zijn vol en hoogst belangwekkend gelaat naar den spreker toegekeerd en spitste, zoo al men zegt, mond en ooren. Ééne vraag scheen er op zijne lippen te zweven, en ook dat was de geheime gedachte der anderen: wie is toch die wonderbare man, in dat hoekje van de coupé. met dien reuzengeest en toch dat oog van een kind? Is het een hoog staatsbeambte of een professor in de physica of astronomie, een eigenaar van bergwerken, een diplomaat, een kamerheer of iets dergelijks? Daaromtrent echter was geen twijfel, dat hij volstrekt niet geleek op den koninklijken landraad.

Het scherpe gesis van de locomotief kondigde plotseling, even onverwachts als onaangenaam, het gezelschap aan, dat zij het doel hunner reis hadden bereikt en te Berlijn waren aangekomen. „Wat al te Berlijn" riep men uit éénen mond.

De trein hield stil en de deuren gingen open. Daar stond een bediende in eenvoudig liverij den onbekenden heer op te wachten. Langzaam rees deze van zijne plaats op, wenschte het gezelschap vriendelijk goeden dag en stond op het punt den wagen te verlaten, toen de tabaksfabrikant een zijner handen pakte en zeide: „Ge moet nog niet van ons scheiden, mijnheer, voor dat gij den levendigsten dank voor de genotvolle uren, die ge ons hebt doen slijten, hebt ontvangen, en," liet hij er eenigzins langzaam op volgen, „hier iets achterlaat, hetwelk wij aan de herinnering der kostbare vervlogen oogenblikken, zeer gaarne verbinden willen, uw naam, mijnheer!"

„O, gij zijt wel goed, mijnheer," hernam de onbekende, min of meer verlegen, „ik heet Alexander von Humboldt. Leeft allen wel; het zal mij zeer aangenaam wezen, nogmaals met u te reizen." Hij wenkte nog eens met zijne vriendelijke, veelbeteekenende oogen, en verwijderde zich daarop aan den arm van zijn knecht en liet het overige gezelschap in zulk eene stomme verbazing achter, dat het haast vergat den wagen uit te klimmen.

Ook de koninklijke landraad zat een oogenblik onbewegelijk en trok een gezigt, alsof hij het in eens te benaauwd kreeg, even als een kikvorsch onder een luchtpomp. Maar op eens brak hij los en riep: „Dat was dus de beroemde auteur van den *Kosmos*?

„Wie had dat kunnen denken?

Redactie

Bijvoegsel tot den **OOSTPOST** *van den 26sten April* 1858, n°. 33.

SUPRA FIJNE LAMAWOLLEN

DAMES FLANEL.

(402) Bij KARTHAUS & MELCHERS.

BERLIJNSCH ZILVEREN LEPELS en VORKEN, in verschillende grootten.

(389) Bij MOHAMAT TAIR.

ENGELSCH JAGTKRUID in blikken.
KRUIDHORENS en HAGELTASSCHEN.
MADERAWIJN.
DEVENTER-KOEK.

(385) Bij H. VAN DE VELDE.

Dr. S. P. TOWNSEND'S.

COMPOUND FLUID EXTRACT OF SARSAPARILLA.

Dit geneesmiddel, bekend wegens deszelfs bijzondere heilzame uitwerking op het bloed, in velerlei ziekten, voornamelijk ter genezing van borstkwalen en andere ongesteldheden, die haren oorsprong hebben in eene ongeregelde of belemmerde bloedsomloop, is verkrijgbaar tegen *f* 10.— rec. per flesch bij

(321) E. FUHRI & CO

GEZOUTEN SPEK.

à 60 duiten per pond à contant.

(384) Bij H. VAN DE VELDE.

BENDIE JASSEN
en
ROZEN WATER.

(380) Bij MOHAMMAT TAIR

GEZOUTEN SPEK.

à 50 duiten per pond bij

(375) HAMMELBURG.

SOERABAYA den 26sten April 1858.

OVERLAND NIEUWS UIT EUROPA TOT DEN 9DEN MAART.

Londen, 2 Maart. De aftreding van het Engelsche ministerie heeft plaats gevonden en is bereids een ander, onder het presidium van Lord Derby, tot stand gekomen.

Het Fransche Gouvernement is ten zeerste op Engeland gebeten. Lord Cowley zegt, dat niets in staat is, om hetzelve naar reden te doen luisteren. Echter heeft de benoeming tot het secretariaat, van Lord Malmesbury, een persoonlijk vriend en correspondent van keizer Napoleon, veel bijgedragen, om den toorn van Z. M. eenigzins te doen bedaren.

— De strenge wet op de publieke veiligheid in Frankrijk is door de beide kamers aangenomen. In het wetgevend ligchaam werd eene bewonderingswaardige oppositie, door den heer Emile Ollivier gevoerd en lokte eene minderheid van 24 stemmen tegen de voorgestelde maatregelen uit. In de eerste kamer heeft alleen de generaal Macmahon tegen de wet gestemd.

Verscheidene personen zijn weder te Parijs gearresteerd waarvan sommige thans weder zijn losgelaten. Het schijnt dat men hen, totdat de verjaardag der revolutie van 1848 voorbij was, uit de voeten heeft willen hebben. Het Gouvernement leeft in voortdurende ontsteltenis. Vier advocaten zijn gevat en gekerkerd. Niemand kan de toekomst van een land voorzien, hetwelk door zijn regeerder als bloeijend wordt voorgesteld, doch hetwelk, naar den staat van wetgeving, dien hij voor hetzelve noodig acht, tot den diepsten graad van onwetendheid en onzedelijkheid moet vervallen zijn.

Het regtsgeding tegen Orsini, Rudio, Pierri en Gomez is afgeloopen. Op den 26sten Februarij heeft de Jury het schuldig, zonder verligtende omstandigheden, uitgebragt tegen Orsini, Rudio en Pierri. Verligtende omstandigheden zijn ten gunste van Gomez aangenomen.

Tegen de drie eerstgenoemden heeft het hof de doodstraf en tegen Gomez levenslangen dwangarbeid uitgesproken.

— Eene depêche van Weenen meldt, dat, den 22sten Februarij, nabij Zubie in Herzegowina, tusschen de Rajahs en de Montenegrijnen aan de eene en de Turken aan de andere zijde een gevecht heeft plaats gevonden. Na eenen voorgewenden terugtogt, gelukte het den Turken de Rajahs, met een verlies van 200 dooden en gekwetsten, te verslaan. De Turken verloren 100 man.

— Uit Berlijn wordt medegedeeld, dat Pruissen ten zeerste den val van Lord Palmerston betreurt.

— Lord Derby heeft aangekondigd, dat de India bill zonder twijfel, met eenige veranderingen, door het nieuwe ministerie zal worden aangenomen.

— Orsini, Pierri en Rudio hebben van de tegen hen uitgesproken doodstraf bij het hof van cassatie geappelleerd. Er bestaat echter niet de minste schijn, dat het vonnis eenige verandering zal ondergaan.

De Fransche bladen spreken de hoop uit, dat het ministerie van Lord Derby datgene zal tot stand brengen, wat Lord Palmerston mislukt is. De *Patrie* beschouwt de alliantie met Engeland als veilig, en in de oogen van dat blad beteekent het behoud der allantie niets anders dan het doorgaan der wet op de zamenspannings bill.

— Het nieuwe ministerie van Lord Derby is zamengesteld als volgt:

Eerste lord van de schatkist, de Graaf van Derby.
Lord kanselier, Sir F. Thesinger.
President van den raad, de markies van Salisbury.
Kanselier van de rekenkamer, di Heer D'Israeli.
Secretaris voor buitenlandsche zaken, lord Malmesbury.
Secretaris voor binnenlandsche zaken, de Heer Walpole.
Seretaris voor kolonien, lord Stanley.
Departement van oorlog, Generaal Peel.
President voor den handel, de Heer Henely.
President voor de contrôle, de Graaf van Ellenborough.
Lord voor het zegel, de Graaf van Hardwicke.
Bureau voor nijverheid, lord John Manners.
Eerste Lord der admiraliteit, Sir J. Pakington.
Lord Luitenant van Ierland, lord Eglinton.
Secretaris voor Ierland, lord Naas
Lord kanselier voor Ierland, de Heer Napier.
Advocaat-Generaal voor Ierland, de Heer Whiteside.
Solliciteur-Generaal voor Ierlaud, de Heer S. Fitz Gerald.

Londen, 9 *Maart.* De ministeriele herkiezingen houden ten volle de aandacht der politieke partijen, gedurende de korte zitting van het Parlement, bezig. Het manifest van Lord Derby, door hem in het huis der Lords bekend gemaakt, heeft het land weinig voldaan. Men gevoelt dat hetzelve te vaag en bedriegelijk is. De moeijelijkheden zijner positie zijn zonder twijfel groot, maar de regeling der verschillende vraagpunten is nog grooter.

— De nieuwe Fransche wet op de suspecten is in de *Moniteur* opgenomen.

Te Corinthe in Griekenland heeft eene aardbeving gewoed. Den 21sten werd, om 11 ure in den morgen, een schok te Athene gevoeld, doch rigtte geene schade aan. Den volgenden dag kwam een bode van Corinthe te Athene aan en bragt de tijding, dat, op hetzelfde uur, eene vreesselijke aardschudding bijna geheel Corinthe en het nabu rige Culamaki verwoest had. Slechts zes huizen zijn te Corinthe staande gebleven. De overblijfselen van den tempel van Minerva zijn ter nedergestort en het fort Acrocorinthus is omvergeworpen. Hulp is dadelijk afgezonden. Men vreest dat, op verschillende plaatsen van den Peloponnesus, veel schade is aangerigt.

— De nieuwe strafwet voor misdaden tegen vreemde Gouvernementen is in Belgie aangenomen.

— Te Londen houdt eene conferentie van Italiaansche gedelegeerden zitting, ten einde een constitutioneel Gouvernement in Italie daartestellen.

— Lord Derby heeft bekend gemaakt, dat het Ministerie voornemens was, graaf Walewski om opheldering over zijne beleedigende nota te vragen en voegt er de hoop bij, dat zijn antwoord zoodanig zal luiden, dat het Engelsche Gouvernement in staat worde gesteld, om met het amendement op de wet, betreffende de zamenzwering gen voorttegaan.

— De prijsmaking van de *Cagliari* door het Napelsch Gouvernement schijnt eene nieuwe Europesche moeijelijkheid te zullen daarstellen. De graaf Cavour heeft herstelling daarvoor gevraagd; mogt deze geweigerd worden, alsdan schijnen represailles onvermijdelijk.

HANDELSBERIGT.

Londen, 2 *Maart: Consols* 96⅝.
Compagnies Wissels op Calcutta en Madras, 2 s. 2 d.; op Bombay 2 s. 2¼ d.
Het disconto van de Bank bleef op 3 pCt.
De Geldmarkt zeer ruim.
Katoen ferm tot hooger prijzen.
Londen, 9 *Maart: Consols* 96⅝.
Compagnies Wissels op Calcutta en Madras 2 s. 2 d.; op Bombaij 2 s. 2½ d.
Het disconto van de Bank bleef op 3 pCt.
De Geldmarkt was gemakkelijk.
Thee flaauw. Gewone Congo 1 s. 0½ d. het pond.
Zijde stil. No. 1. *Taatlee* 21 s. het pond.
Indigo. Geene verandering ondervonden.

— De bovenstaande tijdingen zijn door den *Java Bode* ontleend aan de *Home News* van 2 en 9 Maart ll., welke bladen door een naar Australie vertrekkend schip te Anjer zijn afgegeven.

ENGELAND.

In het laatst van 1854 nam de ingenieur Robert Mallett proeven met het doel om de betrekkelijke kracht van bommen te bepalen in verhouding tot derzelver grootte, en het gevolg van zijn onderzoek was eene memorie, die hij indiende aan het Gouvernement, waarin hij de toenemende kracht van bommen, naar gelang van de meerdere grootte van derzelver middellijn, breedvoerig uiteenzette. In deze memorie behandelde de Heer Mallett: 1° de kracht van doordringen; 2° de meerdere juistheid van het schot op grooter afstand; 3° de kracht van ontploffing; 4° de kracht van vernieling op aarden wallen, gebouwen, etc. 5° de kracht van de vulling en eindelijk; 6° de morele beschouwing van het projectiel, terwijl hij bij elk dezer punten de bom bleef beschouwen als een wapen tegen vijandelijke verdedigingswerken en niet tegen troepen. — De Heer Mallet was zoo zeer overtuigd van de meerdere verwoestingskracht der bommen naar gelang zij eene groote oppervlakte aan de voortstuwende kracht aanbieden, dat hij het Gouvernement voorstelde om bommen te gebruiken van eene vroeger nooit gedachte grootte, te weten van een ijzerd diameter en van een en een kwart ton (2500 pond) gewigts; waarbij hij het ontwerp voegde van een geheel nieuw en in vele opzigten zeer bijzonder model van mortieren, geschikt om zulke enorme bommen te werpen. — Deze memorie vond eene slechte ontvangst bij de autoriteiten.

Wat evenwel in 1854 onmogelijk werd geoordeeld is in 1857 eene daadzaak geworden. Op den 19den October des voorledene jaars werd het eerste monstermortier dat naar het plan van den ingenieur Mallett was vervaardigd in de Woolwich moerassen beproefd: de ladingen werden opgevoerd tot op eene hoeveelheid van 70 ponden kruid waarmede eene ongevulde bom van 2550 ponden werd geworpen tot op eenen afstand van meer dan anderhalve mijl, terwijl de door dezelve beschrevene boog op eene hoogte van drie vierde mijl werd geschat.

Ter plaatse waar het nederkwam, drong het projectiel achtien voet diep in den toen harden en droogen, grond, en wierp door den val van den ledigen kogel alleen geheele karvrachten aarde en steenen naar alle zijden uit.

De mortieren zijn, op het bodemstuk na, geheel van geslagen ijzer vervaardigd in ringen, en elk mortier kan naar believen in dertien stukken worden uit elkander genomen, waarvan het zwaarste elf tonnen (22000 ponden) weegt zoodat deze enorme stukken die in het geheel 104000 ponden wegen, vatbaar zijn voor een betrekkelijk gemakkelijk vervoer zoo te water als te land. — De uitvinder heeft er plannen bijgevoegd voor bijzondere mortier-vlotten tot derzelver aanwending op zee, benevens eene nieuwe en betere manier van rigten, inzonderheid bij nacht, dan tot heden werd gevolgd.

— Op den Caledonischen spoorweg, nabij Glasgow heeft kortelings een vreesselijk ongeluk plaats gehad, dat helaas! alleen is te wijten aan de onvoorzigtigheid van hen die er het slagtoffer van werden. — Tot het leggen van eene vertakking van den spoorweg die van Gartcosh naar Gartsherrie zou leiden, waren een aantal werklieden aangenomen die den geheelen dag hadden geärbeid tot des avonds zes ure. — Daar dit het gewone uur was waarop het werk gestaakt werd, gingen een honderdtal de hoofdspoorlinie op, om langs dien weg huiswaarts te wandelen. — Zij waren nog niet ver gegaan toen zij achter zich het rammelen hoorden van eene trein ledige kolenwagens die hen achterop kwam, en daar zij het vuur der locomotief reeds zeer digt achter zich zagen, sprongen zij, zonder verder ergens naar te zien, over op het naast liggende spoor ten einde het gevaar te ontwijken. — Naauwelijks waren zij daar of zij zagen voor zich de goederentrein die naar Carlisle was bestemd, in volle vaart op hen afkomen. — Aldus van beide zijden een gelijk gevaar ziende waren zij als door eene doodschrik bevangen. De meesten hadden nog genoeg tegenwoordigheid van geest om zich op de ruimte te bergen die tusschen de beide sporen was opengelaten, en die eene breedte had van zes voet, doch vijf hunner, misschien wel zij die de voorsten waren, werden verbrijzeld zoodat de stukken links en regts weg spatten. — Van een van die ongelukkigen was het hoofd letterlijk van den romp gescheiden; van eenen tweede was het ligchaam door de wielen midden doorgesneden; een ander wederen waren de getroffen deelen als tot eene pop geplletterd, waarvan been en vleesch niet meer van elkander waren te onderkennen. Door de schok raakten de wagons van het spoor en het geheele geval was zoo plotseling en onverwacht, dat de machinist geen denkbeeld had van eenig ongeluk tot hij de schok voelde. Buiten de vijf die gedood zijn, liggen er nog twee zwaar gewonden in het hospitaal te Glasgow, een van welke in hoopeloozen toestand verkeert.

— Mountain Ash in South Wales was het tooneel van een hartverscheurend voorval. Zekeren David Thomas, die als kalkbrander in dienst was bij eene kolenmijnen ontginnende compagnie hield het toezigt over eene kalkoven. — Het beneden gedeelte des ovens geledigd hebbende meende hij dat de gloeijende kalksteenen die boven in den oven waren niet spoedig genoeg omlaag kwamen vallen en verzocht hij zijne vrouw, die toevallig bij hem was, om boven op den oven te gaan en hem te zeggen of de steenen gezakt waren, ja dan neen. Zijne vrouw ging daarop op den oven, en ziende dat de steenen nog een gelijk vlak vormden, riep zij haren man toe „zij zijn nog niet het minste verschoven;" waarop deze haar zeide te blijven waar zij was, dat hij bij haar zou komen om het te verhelpen, hetgeen hij deed en ziende dat de steenen zoo vast lagen als ooit, nam hij een ijzeren koevoet die daar voor dat doel lag, en naderde de opening des ovens om daarmede de steenen los te werken. — Zijne vrouw dit ziende verzocht hem dringend om zich niet zoo in gevaar te begeven dewijl als de steenen zouden zakken, zij hem mede in den gloeijenden oven zouden slepen. „O! daar zal ik wel oppassen, wees maar niet bang," zeide hij en begon de steenen los te werken. — Eerst weêrstonden deze zijne pogingen doch toen hij er meer kracht achter zette raakten zij los en, zoo als zijne vrouw hem had gewaarschuwd, hij zakte mede terwijl de steenen in gloeijende hitte zich om hem sloten zoodat het beneden-gedeelte van zijn ligchaam geheel tusschen de brandende steenen zat geklemd. — Zijn gillen was hartverscheurend en zijne vrouw, in doodsangst, deed al wat zij kon, om hem er uit te trekken. De staat echter waarin zich thans de oven bevond, maakte dit moeijelijk en toen zij eindelijk zijne hand kon grijpen om hem er uit te trekken, verstijfde zij van schrik toen haar de stukken verbrand vleesch tusschen de vingers bleven hangen. Eindelijk trok haar geschrei de aandacht van eenige mannen die zich daar in de nabijheid bevonden, en een man in eene boot legde aan om te zien wat er gaande was, waarop een van de bijstanders, zeeren Hobbs, naar de boot liep, er een stuk touw uitnam, daarmede op den oven snelde en reeds gereed stond om het den ongelukkigen Thomas ter redding om het lijf te werpen toen de bootsman, die hem was nageloopen, het hem uit de handen rukte, zeggende dat het niet noodig was omdat goede touw te verbranden, daar hij een auder eind in de boot had. — Hij ging bedaard terug naar zijne boot, zocht een oud eind touw uit, en wierp het de bijstanders toe,

waarna hij weg roeide, zonder de minste poging tot bijstand te verleenen. — Het half verkoolde ligchaam van den beklagenswaardigen Thomas werd nu met veel moeite uit de brandende massa getrokken, doch wat de man geleden had, was meer dan eenig mensch kan uitstaan, en hij stierf.

— Op Vrijdag den 29sten Januarij kwam een Londensch policie beambte te Nottingham, ten einde narigten in te winnen omtrent zekeren De la Sijlva alias Graaf Carlos de Tudio, een van de te Parijs gearresteerden op vermoeden van medepligtigheid aan den duivelschen aanslag op het leven van Louis Napoleon, Keizer der Franschen. — Uit hetgeen wij vernomen hebben, blijkt dat de echtgenoote van den graaf, die met haar man te Londen had gewoond, haar huis op den 18den plotseling had verlaten, en de policie vreesde dat zij vermoord was geworden, ten einde te voorkomen dat zij, die verscheidene malen was tegenwoordig geweest bij de bijëenkomsten der zamenzweerders, de haar bekende geheimen van het complot zoude verraden. Aangenaam echter was het ons tevens te vernemen dat die sombere vermoedens ongegrond waren en het den policie beambte na eenige moeite gelukt was uittevinden, dat de gravin met hare grootmoeder Mevrouw Jane Stewart in Bloomgrovestreet Radford, ten huize van Mevrouw Chambers haren intrek had genomen. — Onverwijld begaf hij zich daarheen en gelukte het hem eene menigte van des graven papieren in handen te krijgen, waarvan hij per telegraaf berigt gaf aan Sir George Grey, baronet, secretaris bij het departement van binnenlandsche zaken. — Donderdag begaf zich de policiebeambte naar Londen terug, vergezeld van de gravin, die niet onwillig schijnt om de policie alles mede te deelen wat zij van het complot weet. — Onder de zaken die de policiedienaar van Nottingham medebragt, was het vest dat de Graaf had gedragen, toen hij eenigen tijd geleden te Londen door Foschini met een dolk werd gekwetst. — Men veronderstelt dat de oorzaak van de twist die tot de gewelddadigheid aanleiding gaf, gelegen was in de questie wie van hen beiden een werkzaam aandeel zoude nemen in een complot gelijk aan dat wat thans zoo gelukkiglijk is mislukt.

— Omtrent den transatlantischen telegraaph-kabel valt mede te deelen, dat de kabel uit de *Niagara* en de *Agamemnon* in het dok van Plymouth is overgebragt. Men heeft aldaar eene opzettelijke bergplaats voor den kabel ingerigt, bestaande uit vier groote kommen, die naar willekeur met zeewater kunnen gevuld worden. Hierdoor is men alzoo in staat, om van tijd tot tijd de geleiding en isolering van den kabel te onderzoeken, zoo ook den invloed van temperatuursveranderingen en van de omringing met lucht, met zeewater of des noods ook met andere vloeistoffen. De heer Whitehouse is met het doen dezer proeven belast; nog nooit heeft een natuurkundige kunnen beschikken over zulk een reusachtigen geleider, van 3000 kilometers, en in zulke gunstige omstandigheden geplaatst, voor het doen van waarnemingen. Moge op deze wijze de aanvankelijke mislukking der eigenlijke onderneming tot nut van de wetenschap gedijen.

Waarschijnlijk zal de poging tot het leggen van den draad in het begin der maand Julij van dit jaar kunnen hervat worden.

Het gevoelen van den ingenieur Bright, volgens hetwelk de electrieke geleiding, gedurende het leggen van den draad voldoende bleef, blijkt nu gegrond te zijn; want uit een naauwkeurig onderzoek is het gebleken, dat het niet ontvangen van seinen aan boord van de *Niagara* alleen was toe te schrijven aan de eenvoudige reden,.... dat er niet meer van den wal geseind werd!

De honderd reeds gelegde mijlen schijnen nog niet opgevischt te zijn; dit gedeelte dient thans tot het nemen van proeven over de electrische stroomen en storingen in den Oceaan.

Meer en meer begint men in Engeland terug te komen van het denkbeeld, dat het noodzakelijk zoude zijn, om den draad met een ijzeren of koperen omkleedsel te voorzien; men gelooft, dat het welligt beter is om den kabel door eenig ander omhulsel een soortelijk gewigt te geven, slechts iets grooter dan dat van het water, ten einde het inzinken langzamer te doen plaats hebben, en het afloopen daardoor met geringere krachts-aanwending te kunnen regelen. Tevens is het waarschijnlijk, dat de verstoringen door magnetische invloeden, en de vertraging der electrische geleiding langs den ingedompelden geleider, geringer zouden zijn, dan bij de tot nu toe gebruikelijke kabels, die eenigermate als lange Leidsche flesschen zijn te beschouwen.

— Het huis Rothschild heeft het prospectus verspreid van een ontwerp tot het aanleggen van een spoorweg in Brazilië, ten einde daardoor de handelsbeweging te bevorderen in die districten, welke de meeste suiker, tabak en katoen opbrengen. Het vereischte kapitaal bedraagt £ 1,800,000, hetwelk vertegenwoordigd zal worden door aandeelen elk van £ 20. Een tijdvak van 10 jaren wordt toegestaan tot voltooijing der voor dien spoorweg vereischte werken, welke volgens de gedane opmetingen in vijf jaren ten einde gebragt kunnen worden. De Braziliaansche regering verleent de concessie voor dezen spoorweg ten allen tijde, en waarborgt gedurende 90 jaren een intrest van 7 pCt. Zoodra de intrest meer dan $7\frac{3}{4}$ pCt. bedraagt, zal het meerdere met de Braziliaansche regering gedeeld moeten worden. De maatschappij, welke de concessie verkrijgt, zal den naam dragen van Spoorweg-maatschappij van Bahia en San Francisco.

De spoorweg zal uitgaan van de belangrijke haven Bahia en tot aan Jeazairo aan de rivier San Francisco gevoerd worden, op welke de scheepvaart van Jeazeiro over eene lengte van 1000 mijlen tot in het binnenland van Brazilië plaats heeft. Voor het tegenwoordige echter bepaalt zich het plan tot op 77 mijlen afstands van Bahia. Dat de kosten van aanleg des spoorwegs het kapitaal niet zullen overschrijden, wordt gewaarborgd door de sommen, welke de aannemer heeft moeten storten. De lijn zal in kleine gedeelten worden gemaakt. Het gouvernement heeft de keuze, den spoorweg na 80 jaren van de aandeelhouders te koopen, op voorwaarden, die gunstig voor dezen zijn. Bij de concessie is bepaald, dat binnen 90 jaren geene concessie aan eene concurrerende lijn op een afstand van 40 mijlen zal worden gegeven. De aandeelhouders hebben regt op alle mineralen, edelgesteenten (diamanten daaronder begrepen), binnen 40 mijlen afstands gedolven. De rente wordt halfjaarlijks betaald. Het crediet van Brazilie is gevestigd, en het land ontwikkelt zich met elken dag meer. De stortingen geschieden bij termijnen. Reeds hebben de heeren Rothschild verzocht, dat geene aanvragen meer aan hen zouden worden gerigt om aandeelen in bedoelden Braziliaanschen spoorweg.

De uitvoer van goud en zilver naar het oosten heeft in de laatste jaren een aanmerkelijke hoogte bereikt.

Uit Britsche havens werden derwaarts uitgevoerd:

	goud.	zilver.
1851.	102,280 p. s.	1,716,100 p. s.
1852.	921,739 „	2,630,238 „
1853.	880,202 „	4,710,565 „
1854.	1,174,299 „	3,132,008 „
1855.	948,272 „	6,409,889 „
1856.	404,749 „	12,118,985 „
1857.	269,275 „	16,795,232 „
Zamen	4,700,814 p. s.	47,513,017 p. s.

en uit havens der Middellandsche Zee:

1853.	93,528 p. s.	848,362 p. s.
1854.	48,436 „	1,451,014 „
1855.	243,239 „	1,524,240 „
1856.	64,039 „	1,989,916 „
1857.	259,987 „	3,350,689 „
Zamen	709,248 p. s.	9,164,221 p. s.

BEVOLKING VAN AUSTRALIË. Volgens eene berekening van overheidswege gedaan, bedroeg de bevolking der gezamenlijke Australische koloniën op den eersten Julij van het afgeloopen jaar 1,043,000 zielen, namelijk Victoria: 414,000; Nieuw-Zuid-Wallis: 300,000; Zuid-Australiën: 105,000, Tasmanië: 80,000; West-Australiën: 14,000 en Nieuw-Zeeland: 130,000.

BRITSCH INDIË.

Wij vernemen dat de nieuwe amerikaansche Commissaris te Manilla zich gedragen heeft op eene wijze die als waarschuwing kan dienen aan alle mogendheden die mannen van vreemden landaard onregtvaardiglijk in hechtenis nemen. — Twee Amerikanen, Shepperd en Porten, waren sedert bijna een jaar in de gevangenis te Manilla opgesloten, zonder dat eenige beschuldiging tegen hen werd ingebragt. — Commodore Tanell eischte hunne invrijheidstelling, het geen werd toegestaan omdat de eisch door drie oorlogsschepen werd ondersteumd. — Indien eene dergelijke demonstratie te Batavia had plaats gehad, zou de eigenaar van de *Flirt* waarschijnlijk niet zoo lang in de ongezonde gevangenis van die plaats zijn opgesloten geweest. — (*Straits Times van* 27 *Maart.*)

Wij vinden de vergelijking van het Engelsch-Indische dagblad zeer ongelukkig gekozen, daar de inhechtenisneming van den eigenaar van de *Flirt*, de bekende Gibson, in de gevangenis te Batavia heeft plaats gehad onder de beschuldiging van hoog verraad, die door den bevoegden regter als bewezen is aangenomen.

Wij bewijfelen dus zeer of hier bij den vertegenwoordiger eener beschaafde natie ooit de gedachte zoude hebben kunnen opkomen, om het regt van den sterkste te doen gelden.

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum		*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Van*
April	21	Nederl. Ind.	Gertrude.	J. M. Sobels.	Prigie.
„	—	Nederlandsch	Admir. Jan Evertsen.	G. J. Tekelenburg.	Batavia.
„	22	Oostenrijksch	Splendido.	K. Oesïn.	Melbourn.
„	23	Z. M.	Stoomschip Gedeh.	Kapt. Luit. ter zee. B. H. Staring.	Van een kruistogt om de oost.
„	—	Nederl. Ind.	L'Union.	P. L. van der Pol.	Batavia.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Naar*
April	21	Nederlandsch	Herman de Ruiter.	P. J. Feijnt.	Nederland.
„	—	„	Tollens.	T. van Rossen.	„ via Batavia.
„	—	Nederl. Ind.	Al Hamadanie.	Said Ismail Alhabassij.	Palem. „ Boen. en Samr.
„	22	„ „	Sarie Elmashoor.	Mohamat Yassin.	Banjarmassing.
„	23	Engelsch	Roijal Shepherdess.	D. Napier.	Singapoer.
„	—	Nederl. Ind.	Clipper.	L. J. D. N. F. C. Eschauzier.	Molukkos via Sumbawa.
„	—	„ „	Fulkul Hair.	Said Aloei Alhabassij.	Cheribon
„	—	„ „	Fathal Nassar.	Said Mohamat bin Hassan Asegaf.	Balie Boleleng via Batavia.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerders*	*Bestemming*	*Agenten*
Zweedsch	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsch	Dina.	De Haan.	In lossing.	„ „ „ „
„	Factorij.	Jansen.	Nederland.	J. F. van Leeuwen & Co.
Hamburg	Elbe.	Muhlenroth.	In reparatie.	„ „ „ „ „ „
Nederlandsch	L'Union.	Van de Pol.	Grissee.	B. J. van Eck & Co.
„	Nicot.	J. Amesz.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
„	Java Koerier.	K. B. de Weerdt.	„	„ „ „ „
Hamburg	Horizont.	Becker.	„	Wm. Mathieu & Co.
Engelsch	Harvest Home.	Wright.	China.	McMillan Marten & Co.
„	Emely Jane.	Copelstone.	Te koop.	„ „ „ „
„	Helen Lindsay.	Goble.	Onbepaald,	„ „ „ „
„	Agamemnon.	Thompson.	Sydny.	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Menado.	Couteron.	„	B. Kopersmit & Co.
„	Eclipse.	Doeksen.	Nederland.	„ „ „ „
„	Admiraal Jan Evertsen.	H. H. Tekelenburg.	„	„ „ „ „
Nederl. Ind.	Stoomschip Macassar.	Schmit.	Onbepaald.	„ „ „ „
„ „	„ Ambon.	Hugenholtz.	de Molukkos.	„ „ „ „

Aangekomen Passagiers.

Met de Ned. Ind. schoener *L'Union*, de heer Intvelt.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. wachtschip Batavia; stoomschip Madura en roei-kanonneerboot No. 14; de schepen Gedeh, Norman, Agememnon, Elbe. Goede Verwachting, Eclipse, Willem, kroonprins der Nederlanden, Gertrude en Admiraal Jan Evertsen; het stoomschip Makasser; de barken Fatal Ma-än, Saijan Maskoor, Goansien, Fathal Kair, Baltimore, Hoksing, Nawan Eljoesoer, Soedul Gair, Banka, Kattammool Maspandan, Princes Alice, Whampoa, Dina, Harvest Home, Alliance, Henry Winch, Geestemunde, Nicot, Menado, Vereeniging, Java Courier, Factorij, Twent, Aljoesoor; de brikken Henriette, Elizabeth Jacoba en Splendido; de schoeners Saparoea, Hiatlie, Tjilatjap, Bientang Timor, Ardjoeno, Emily Jane en Moostarie.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 22sten tot en met den 24sten April 1858.

AANVOER.

Van Batavia per de Ned. Ind. bark *Aldjoesoor*, gezagv. Said Hamsa bin Nach, agent Gezagvoerder.

21 kisten manufacturen, Fraser Eaton & Co; 1 kist manufacturen, 10 kisten knopen, messen en lepels, McMillan Marten & Co; 40 vaten gez. vleesch, Martens; 33 kisten lijnwaden en koopmanschappen, Order; 100 picols was, 26 picols benzoïn, 26 picols dammar. 53 collies lijnwaden, koopmanschappen en kleinigheden, Gezagvoerder.

Van Batavia per het Nederl. Ind. schip *Admiraal Jan Evertsen*, gezagv. Tekelenburg, agenten B. Kopersmit & Co.

50 vaatjes boter, 50 kistjes kazen, Gezagvoerder.

Van Batavia per het Nederl. schip *L'Union*, gezagv. van de Pol, agenten B. J. van Eck & Co.

15 kisten koper, McMillan Marten & Co; 3 kisten eng. zeildoek, 468 stuks ledige geneverkelders, Wm. Mathieu & Co; 10 kisten eau de cologne, 6 kisten zijden stoffen, franjes en valsch gouddraad, J. F. van Leeuwen & Co; 7 kisten cambrics, 1 kelder diverse goederen, P. Kervel & Co; 100 kistjes agar-agar, W. Cook & Co; 1 kist man. sigaren, B. J. van Eck & Co; 8 vaatjes ijzeren spijkers, Schimmelpenninck & Co; 55 picols dammar, 11 kisten lijnwaden, Order; 204 kisten lijnwaden, vuurwerk, dranken, medicijn en koopmanschappen, diverse personen.

UITVOER.

Naar Banjarmassing per de Ned. Ind. bark *Arief Banjarmassing*, gezagv. Hadjie Ibrahim.

5 picols jav. medicijn, 31 stuks ledige kisten, 14 stuks ledige kisten, 4 picols jav. medicijn, *f* 8200 aan zilvermunt, $45\frac{95}{100}$ picols jav. koperwerk, diverse Arabieren,

Naar Molukkos per de Engl. schoener *Clipper*, gezagv. Eschauzier.

3 kisten geweren, Kruer von Oven & Co; 1 kist ged. katoen, 2 kisten geweeren, 4 kisten kapmessen, 300 ℔ crepee kruid, 1 kist bin. amfioen, McMillen Marten & Co; 1 kist korulen, J. F. van Leeuwen & Co.

Naar Singapoera per het Engl. schip *Royal Shepherdess*, gezagv. D. Napier.

77 picols lange peper; Fraser Eaton & Co.

Naar Balie per het Nederl. schip *Elisabeth Johanna, thans kernd. Fathool Nassar*, gezagv. Said Mohamat b. Hassan Asegaf.

1 kist roode chitzen, 2 kisten bin. amfioen, McMillan Marten & Co; 1 baal madapollams, Wm. Mathieu & Co; 1 kist manufacturen, Sech Achmat Baadella.

Naar Cheribon per de Ned. Ind. bark *Foekool Hair thans kernd Sultan Adam*, gezagv. Said Aloewie Alhabassij.

4 balen wollen dekens, $2\frac{1}{2}$ picols jav. koperwerk, Sech Makroof Badjemal.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 per picol *f* $16\frac{1}{2}$ à *f* 17.—
KOFFIJ per picol.
RIJST (CARGA) per kojang *f* 170 à *f* 180.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 220 à *f* 240.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 250 à *f* 300.—
ARAK per legger *f* 70.—
OLIE (KLAPPER).
OLIE (KATJANG).
KADJANG MATTEN.
ROTTING. *f* 9 à *f* 10.—
WISSELKOERS. Pari.

GEDRUKT BIJ E. FUHRI & CO TE SOERABAYA.